

СТАВЛЕННЯ УЧНІВ 7-Х КЛАСІВ ДО УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ЇХ АКТИВНІСТЬ ПОЗА ШКОЛОЮ

Леушин Мирон, Бихун Наталя

Харківська державна академія фізичної культури, Харків

Анотація. У статті представлено результати дослідження, яке проводилось серед учнів 7-х класів. За допомогою анкетного опитування було визначено ставлення учнів 12-13 років до уроків фізичної культури та їх активність поза межами школами. Встановлено в цілому позитивне ставлення до фізкультурно-спортивної діяльності.

Ключові слова: фізичне виховання, мотивація, школярі середніх класів, ставлення.

Вступ. Однією з актуальних соціально-педагогічних проблем освітнього процесу, розвитку фізкультурно-оздоровчої й спортивної роботи в закладах загальної середньої освіти є виховання позитивного ставлення учнів до фізичного виховання та спорту [4; 6]. Виникненню в учнів стійкого інтересу до фізично активного способу життя, на думку вчених [4; 7; 8], сприяють належним чином організовані уроки фізичної культури, різноманітні форми та фізкультурно-оздоровчі заходи, які проводяться в школі, а також залучення школярів до самостійної організації та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня.

У своїх дослідженнях науковці [1; 2; 3; 5] відмічають, що переважна більшість учнів добре знають, що активний рух сприяє гармонійному фізичному розвитку людини, попереджує виникнення хронічних хвороб серця, гіпертонії, неврозів, артритів, сколіозу, ожиріння та інших захворювань, але в процесі навчання учнів у школі спостерігається тенденція зниження їх інтересу до занять фізичною культурою.

Таким чином, виникає потреба більш досконалого вивчення питання ставлення учнів до уроків фізичної культури.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження проводилося згідно Тематичного плану Харківської державної академії фізичної культури наукової теми «Вдосконалення процесу фізичного виховання різних верств населення» на 2020–2026 рр. (№ держреєстрації 0120U101110).

Мета дослідження: визначити ставлення школярів 12-13 років до уроків фізичної культури та їх фізкультурно-спортивної активності за межами школи.

Матеріал і методи дослідження. У процесі дослідження нами були використані наступні методи: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичних джерел із зазначеної проблеми, анкетування, математична обробка даних. Дослідження проводилось на базі Харківського ліцею №105. В ньому прийняли участь учні 12-13 років.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз отриманих результатів анкетування показав, що на питання “Чи подобаються Вам уроки фізичної культури?” відповіді розподілились наступним чином: 42,9% опитаних обрали варіант “так”, 57,1% – “переважно так”. Слід відмітити, що серед варіантів відповідей були також відповіді “ні” та “переважно ні” проте жоден з опитаних не обрав їх.

Аналізуючи відповіді на питання “Чи систематично Ви відвідуєте уроки фізичної культури?”, було встановлено, що всі респонденти (100%) систематично відвідують уроки фізичної культури. При цьому слід відмітити, що серед варіантів відповідей були також “переважно так”, “ні”, “переважно ні” проте всі учасники обрали відповідь “так”, що є добрим показником і вказує на постійність у відвідуванні занять фізичного виховання.

На питання “Які варіативні модулі учням подобаються найбільше (допускалось кілька варіантів)?” відповіді респондентів розподілились наступним чином: рухливі ігри виявились найпопулярнішими серед запропонованих у переліку видів рухової діяльності (85,7%), наступним за

популярністю модулем виявилась легка атлетика (71,4%), менш популярним серед респондентів є футбол (42,9%), баскетбол, гімнастика та бадмінтон виявились менш цікавим для опитаних і отримали по 28,6% голосів. Таким чином можна констатувати, що найбільш цікавим модулем для учнів є рухливі ігри. З метою підвищення інтересу школярів до занять важливо це враховувати і включати рухливі ігри на уроках фізичної культури.

Під час аналізу відповідей на питання про те чи відвідують учні додатково спортивні секції, з'ясувалось що значна більшість опитаних (71,4%) обрала відповідь “так”, решта (28,6%) - “ні”.

На питання “Яким видом спорту ви займаєтесь? Відповіді були різними, а саме: повітряна гімнастика (14,3%), плавання (14,3%), бадмінтон (14,3%). Отримані дані вказують на те, що у дітей є потяг до рухової активності поза межами школи, важливо максимально заохочувати їх до фізкультурно-спортивної діяльності особливо у наш час коли є велике різноманіття спортивних напрямів і видів спорту і можливість вибору.

На питання “Як часто ви займаєтесь спортом?” відповіді були наступні: 60% опитаних відвідують спортивні заняття 3-4 рази на тиждень, 40% учнів вказали на відповідь більше, 1-2 р на тиждень не обрав жоден що каже про велику залученість тих, хто все ж обрав займатися спортом. На питання “Чи слідкуєте ви за спортивними подіями (матчами, змаганнями тощо)?” стверджувальну відповідь “так” обрала лише 14,3%, відповідь “іноді” обрала 71,4%, відповідь “ні” обрала 14,3%, що є досить добрим показником оскільки свідчить про інтерес до споглядання спортивних заходів різного рівня.

Наступне запитання “Чи брали ви коли-небудь участь у спортивних змаганнях?” було адресовано учням, що займаються спортом, і відповідь так обрала 57,1% учасників, а відповідь ні 42,9%, що є добрим показником оскільки це корисно для фізичного, соціального та духовного розвитку.

Аналізуючи відповіді на питання “Які ваші найбільші спортивні досягнення?” встановлено, що здебільшого значних досягнень немає (71,4%),

решта відповідей включали: 14,3% – переможець шкільної олімпіади, 14,3% - призові місця зі спортивних танців також.

На питання “Що приваблює вас в спорті найбільше?” відповідь “досягнення високих результатів” обрало 42,9% учнів, відповідь “бажання мати міцне здоров'я” обрали 28,6%, “рухова активність” (14,3%) і “можливість покращувати рухові навички” (14,3%). Таким чином мотивація у всіх різна і головне тут – бажання займатися фізкультурно-спортивною діяльністю.

На питання “Чи маєте ви які-небудь спортивні цілі на майбутнє?” відповідь “ні” дали 57,1% опитаних, відповідь “так” – 42,9%. При цьому серед причин, які спонукають до занять спортом учні переважно обрали відповідь “набрати м'язову масу” (28,6%) і відповідь “підтримувати форму” (14,3%), що вказує на недостатню зацікавленість у досягненні високих результатів і нагород.

Висновки:

1. Результати анкетування свідчать про те, що в цілому учням подобаються уроки фізичної культури в школі і вони систематично їх відвідують.

2. Серед варіативних модулів навчальної програми з фізичної культури найбільший інтерес викликають у досліджуваних 7 класу рухливі ігри (85,7%), легка атлетика (71,4%) та футбол (42,9%).

3. Анкетування показало, що більшість дітей (71,4%) відвідує спортивні секції поза межами школи, 57,1% з них брали участь у змаганнях, при цьому як вид професійної діяльності заняття спортом розглядають 42,9%.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку можуть полягати у визначенні рівня фізичної підготовленості учнів, які не займаються спортивною діяльністю та тими, які займаються якимось видом спорту поза межами школи.

Список використаних джерел

1. Булгаков О. І. Ставлення учнів загальноосвітніх шкіл до уроків з фізичної культури. *Теорія та методика фізичного виховання*: науково-

методичний журнал. Харків, 2012. № 2. С. 19–24.

2. Герасименко С. Ю., Качмар І. Ф. Ставлення учнів загальноосвітніх шкіл до уроків фізичної культури. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії». Переяслав-Хмельницький, 2015. 345 с. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення. Харків: ХДАФК, 2019. 58 с.*

3. Герасименко С. Ю., Шатинська О. В Ставлення учнів 6-х класів до уроків фізичної культури. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення. Збірник наукових праць [Електронний ресурс]. Харків: ХДАФК, 2018. С. 38–44.*

4. Горшкова Н. Б. Мотивація школярів до занять фізичною культурою і спортом. *Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. 2005. № 6/7. С. 130–133.*

5. Жук В. О. Зміни інтересу до занять фізичною культурою і спортом в Україні у період 2004-2019 років. Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту. Харків, 2019. С. 166–170.

6. Жук В. О., Михайленко А. Аналіз ставлення здобувачів освіти до уроків фізичної культури та особистої навчальної діяльності у ЗВО. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XX Міжнародної науково-практичної конференції, 17-18 грудня 2020 року. Харків: ХДАФК, 2020. С. 22–24.

7. Сутула В.О., Васьков Ю.В., Бондар А.С. Формування фізичної культури особистості – стратегічне завдання фізкультурної освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Слобожанський науково-спортивний вісник, 2009. № 1. С. 47–52.*

8. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання. Тернопіль: Богдан, 2003. Ч. 1. 272 с.